Protokoll Regionala utvecklingsnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-09-30
Tid: 10:00 – 13:48
Plats: styrelserummet, Regionhuset i Luleå

§ 76-87

Beslutande

Tomas Vedestig (SJVP), ordf
Anders Josefsson (M), vice ordf
Anders Sundström (SJVP)
Doris Messner (SJVP), ers. § 76-78
Refika Maglic (SJVP) § 79-87
Erika Sjöö (SJVP), ersättare § 76-84
Sara Bjerregaard (SJVP), § 85-87
Birgit Meier Thunborg (M)
Nils-Olov Lindfors (C)
Jan Anders Perdahl (V)
Helena Öhlund (S)
Lennart Thörnlund (S)
Anita Gustavsson (S)
Ann Kristin Nilsson (S), ersättare
Lage Hortlund (SD)

Övriga närvarande

Janus Brandin, regional utvecklingsdirektör

Sekreterare

Henrik Berg

Justerat den oktober 2021

Justerat den oktober 2021

Tomas Vedestig, ordförande

Nils-Olov Lindfors, justerare

Innehållsförteckning

Tema: North Sweden European Office 3

Tema: Processer med EU:s strukturfonder m.m. 4

Val av protokolljusterare 5

Fastställande av slutlig föredragningslista 6

Aktuell påverkan och samverkan 7

Delgivningar och avrapporteringar 11

Delegationsbeslut 12

Regionala utvecklingsdirektörens rapport 13

Delårsrapport augusti 2021 14

Kulturplan för Norrbotten 2018-2021 – uppföljning av utvecklingsinsatser 2020 18

Avgränsning av strategisk miljöbedömning, länstransportplan 21

Regional samverkan för elförsörjning 23

§ 76

Tema: North Sweden European Office

Ärendet

Mikael Jansson, verksamhetsansvarig direktör vid North Sweden European Office, informerar nämnden om EU-kontorets verksamhet samt aktuella frågor.

§ 77

Tema: Processer med EU:s strukturfonder m.m.

Ärendet

Per-Erik Andersson, strateg vid regionala utvecklingsavdelningen, informerar nämnden om pågående arbete inom EU:s strukturfonder och aktuella frågor inom området.

§ 78

Val av protokolljusterare

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar utse ledamoten Nils-Olov Lindfors (C) att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 79

Fastställande av slutlig föredragningslista

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att fastställa föredragningslistan.

§ 80

Aktuell påverkan och samverkan

Dnr 508-2021

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att

1. Informationen om kommande internationella möten läggs till handlingarna.
2. Informationen om påverkansfrågorna läggs till handlingarna.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten arbetar för ett tydligt regionalt ledarskap. Tillsammans med andra aktörer driver regionen påverkansarbete så beslut på nationell och EU nivå ska vara gynnsamma för länet och organisationen.

Sammanfattning

Ärendet samlar Region Norrbottens aktuella påverkan och samverkan i regionala utvecklingsfrågor som har nationell och internationell karaktär.

Ärendet

Medskick till kommande möten

Dagordningarna inför olika nationella och internationella möten kan komma med kort framförhållning och finns således inte med i kallelsen. Under denna punkt finns det möjlighet att muntligt lyfta och diskutera aktuella frågor.

Aktuellt med koppling till de beslutade påverkansfrågorna

Utredning om en mer rättssäker vindkraftsprövning

I juni presenterades den statliga utredningen om delvis förändrad vindkraftsprövning. Utredningens förslag innebär att kommunerna fortsatt har en rätt att säga nej till vindkraft. Till skillnad från i dag föreslås kommunen ge besked tidigt i processen och omfattningen av kommunens beslut begränsas till att enbart avse mark- och vattenanvändning. Enligt utredningsförslaget avgör kommunen vart det är lämpligt med vindkraft och ett positivt besked från kommunen är en förutsättning för att kunna lämna in en ansökan om tillstånd. Tillståndsmyndigheten prövar därefter om vindkraftverken kan ges tillstånd med hänsyn till exempelvis naturmiljöintressen.

Vindkraftsutredning lägger förslag om ekonomisk återföring

Även om utredningen om förändrad vindkraftsprövning inte har haft i uppdrag att undersöka frågan så lägger utredningen ett förslag om ett system för ekonomisk ersättning till kommuner eller lokalsamhällen utarbetas för att kompensera för att omgivningen påverkas.

Utredningen om miljöprövning får tilläggsdirektiv och längre tid
Den generella utredningen om miljöprövningar för miljöpåverkande verksamhet fick i juli tilläggsdirektiv från regeringen som bl.a. innebär att utredningen ska titta på möjligheten att ge förtur i tillståndsprocessen för verksamheter som väsentligt bidrar till minskade utsläpp av växthusgaser. Nytt slutdatum för utredningen är den 31 maj -22.

Webbinarium om tillståndsprocesser för gruvnäringen
Region Norrbotten arrangerade ett webbinarium med fokus på tillståndsprocesser för gruvnäringen den 15 september. Bl.a. medverkade utredaren för den pågående utredningen om försörjning av innovationskritiska metaller och mineraler.

EU:s skogsstrategi
Kommissionen presenterade EU:s skogsstrategi i juli månad. Strategin innehåller förslag som kan få mycket stor påverkan svenskt skogsbruk beroende på hur strategin omsätts i annan lagstiftning. Strategin är inget rättsligt bindande dokument och kommer inte att förhandlas med andra EU-institutioner.

Kommissionens klimatpaket ”Fit for 55”
I mitten på juli presenterade EU-kommissionen sitt klimatpaket, ”Fit for 55”, vilket syftar till att justera EU:s lagstiftning på klimat- och energiområdet utifrån det nya målet om en minskning av koldioxidutsläpp med minst 55 % till 2030, jämfört med 1990 års nivåer. Fit for 55 innehåller 13 rättsakter som kommer att förhandlas och processas med rådet och parlamentet. Flera av dessa berör näringar i Norrbotten, bl.a. skogsnäringen. Exempel på detta är LULUCF (förordning om utsläpp och upptag vid markanvändning), REDII (förnybardirektivet), EU ETS (EU:s utsläppshandel).

Regeringsbeslut om planeringen för Norrbotniabanans fulla sträckning
Regeringen beslutade i slutet av juli att ge Trafikverket i uppdrag att påbörja planeringsarbetet av sträckan Skellefteå–Luleå på Norrbotniabanan med syfte att möjliggöra för en byggstart av sträckan inom ramen för kommande nationella infrastrukturplan.

Regional ekonomisk återföring aktuell i utredningar och media
Regionens påverkanfråga om regionala naturresursavgifter uppmärksammas i olika sammanhang. Frågan om modeller för ekonomisk återföring till områden där naturresurser utvinns tas till exempel upp i både i den presenterade utredningen om vindkraftsprövning och i den pågående utredningen om innovationskritiska metaller. Frågan har även uppmärksammats medialt under sommaren, bl.a. i Dagens Nyheter.

Återrapportering av antagna positioner

Europaforum norra Sverige (EFNS) tar med jämna mellan rum positioner i aktuella påverkansfrågor. Nedan listas positionerna som är antagna sedan senaste regionala utvecklingsnämnden den 2 juni 2021

Europaforum Norra Sveriges syn på grön industriomställning i EU:s regioner

Med denna position välkomnar EFNS de höga ambitioner som EU fastställt genom den europeiska grönagiv. EFNS välkomnar också EU:s industristrategi och det förtroende som de europeiska företagen har fått, för att leda den gröna industriomställning och samtidigt öka konkurrenskraften i Europa. De testar även regionernas kapacitet att hantera stora industriprojekt och samtidigt bygga attraktiva samhällen.

EFNS vill därför föreslå följande:
• Att den långsiktiga kapacitetsuppbyggnaden i regionerna stärks, så att de kan ta emot stora industriprojekt av europeiskt intresse.
• Att synergier mellan EU:s åtgärder för industriell utveckling och åtgärder med platsbaserat stöd som finns exempelvis inom ERUF programmen, undersöks
• Att åtgärder för industriell omvandling planeras i överensstämmelse med de regionala innovationssystemen och strategierna för smart specialisering.

Europaforum Norra Sveriges synpunkter på EU:s tillväxtskapande insatser på små arbetsmarknader

I över 20 år har EFNS samlat erfarenheter för en effektiv tillväxtpolitik anpassad för norra Sveriges särskilda förutsättningar. De globala marknadsmekanismer som påverkar Europas regioner blir tydliga i de glesbefolkade regioner, men särskilt påtagliga i norra Europas extremt glest befolkade områden. De flesta politiska initiativ som tas för att utjämna klyftan mellan centrum och periferi blir kompensatoriska, och befäster på sikt de existerande skillnaderna mellan stad och landsbygd. Europaforum Norra Sveriges upparbetade erfarenhet är att insatser utformade med en kompensatorisk utgångspunkt är trubbiga och förhållandevis dyra. Europaforum Norra Sverige vill invitera europeiska unionen till den kunskapsarena för metodutveckling av regionalpolitiska insatser som Norra Sverige kan utgöra.

EFNS föreslår att metodutvecklingen ska bygga på följande:

- Främja en testarena för skräddarsydda policy tillämpningar i linje med OECDs analyser och rekommendationer.
- Utforma och tillämpa mer platsbaserad politik för ekonomisk tillväxt, utbildning, kompetensförsörjning och innovation
- Stärka länken mellan regionala stads- och landsbygdsområden
- Investera i digital och transportinfrastruktur
- Hantera territoriella marknadsmisslyckanden
- Stötta entreprenörskap och innovationskapacitet i glesa miljöer
- Tillvarata potentialen för grön omställning

Beslutsunderlag:
Europaforum Norra Sveriges synpunkter på EU:s tillväxtskapande insatser på små arbetsmarknader
Europaforum Norra Sveriges syn på grön industriomställning i EU:s regioner

Protokollsutdrag skickas till:
Regional utvecklingsdirektör

§ 81

Delgivningar och avrapporteringar

Dnr 498-2021

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutat att godkänna redovisningen och lägga ärendet till handlingarna.

Ärendet

Avrapportering

- Åtgärdsplan Årsredovisning Konstmuseet i Norr 25 maj 2021 (Dnr 00525-2021)
- Budget 2022 och Ekonomisk 3-årsplan Konstmuseet i Norr 20 april 2021 (Dnr 00526-2021)
- Årsredovisning 2020 20 april 2021 Konstmuseet i Norr (Dnr 00527-2021)

Protokoll

- Sammanträdesprotokoll Konstmuseet i Norr 20 april 2021 (Dnr 00528-2021)
- Sammanträdesprotokoll Konstmuseet i Norr 25 maj 2021 (Dnr 00529-2021)

§ 82

Delegationsbeslut

Dnr 351-2021

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lägga redovisade delegationsbeslut till handlingarna.

Ärendet

Följande delegationsbeslut redovisas:

Regionala utvecklingsnämndens ordförande

- Yttrande över förslag till principer för att utse regionalstödskarta under perioden 2022-2027 (dnr RUN 00308-2021)
- Deltagande i strategiska insatser på vätgasområdet (dnr [Diarienummer]
- Yttrande över förslag om mobilitetsstöd till folkhögskolorna (dnr [Diarienummer]
- Beslut fördelning av tillfälligt verksamhetsbidrag 2021 till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen (dnr RUN 00014-2021)

Avdelningen för regional utveckling

- Delegationsbeslut regionala projektstöd april-augusti (bilaga)
- Delegationsbeslut kulturstöd 210418 - 0210831 (bilaga)
- Yttrande över lokalisering av ny järnvägsstation i Kiruna (dnr RUN)
- Yttrande över kompletterande samråd Hybrit demonstrationsanläggning i Gällivare

§ 83

Regionala utvecklingsdirektörens rapport

Dnr 350-2021

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Regionala utvecklingsdirektörens rapport enligt bilaga.

Bilaga:
Regionala utvecklingsdirektörens rapport 2021-09-30

§ 84

Delårsrapport augusti 2021

Dnr 348-2021

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionfullmäktige besluta att regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per augusti 2021 godkänns.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionala utvecklingsnämndens verksamhet bidrar till Region Norrbottens strategiska mål.

Sammanfattning

Delårsrapporten redovisar händelser av väsentlig betydelse för perioden, ekonomiskt resultat, produktion och tillgänglighet samt måluppfyllelsen och förväntad utveckling.

Under perioden har flera stora etableringar och investeringar i länet presenterats. De stärker bilden av Norrbottens som ett viktigt län i den gröna omställningen. Det är en unik möjligt för Norrbotten att öka antalet invånare.

Den samlade måluppfyllelsen visar att nämndens mål per augusti är delvis uppnådda. Bedömningen är att flera av målen kommer att vara uppnådda vid årets slut om planerade aktiviteter genomförs enligt plan. Nämnden arbetar kontinuerligt med att uppnå målen. Det görs dels genom arbetet med nämndens plan för 2021-2023, men också genom beslut i nämnden.

Nämndens egna verksamheter ger ett överskott på grund av restriktioner inom kultursektorn. Kollektivtrafiken som nämnden finansierar påverkas också av pandemirestriktionerna. Regionala kollektivtrafik myndigheten har påbörjat ett antal processer som ett led i genomlysningen av kollektivtrafiken.

Nämndens resultat tom augusti visar på ett överskott om 13 miljoner kronor. Årsprognosen visar på 8,7 miljoner kronor i underskott, där Länstrafiken står för 18,8 miljoner kronor. Länstrafiken gör denna bedömning utifrån ett högre biljettintäktsbortfall än budgeterat.

Ärendet

Händelser av väsentlig betydelse

Under perioden har flera stora etableringar och investeringar i länet presenterats. De stärker bilden av Norrbottens som ett viktigt län i den gröna omställningen. Det är en unik möjligt för Norrbotten att öka antalet invånare. Arbetslösheten ökar i stora delar av Sverige och Arbetsförmedlingen uppmärksammar arbetssökande på arbetsmarknaden i norra Sverige. En nationell samordnare arbetar för att underlätta för etableringarna. Region Norrbot-

ten behöver som regionalt utvecklingsansvarig delta i arbetet med att koordinera och möjliggöra. Den pågående omorganisationen med anställningsstopp har försvårat det arbetet.

För att mildra effekterna av pandemin inom kulturområdet har ett nytt kulturstöd utvecklats. Mottagandet har varit positivt. Under sommaren har lättnader av restriktioner möjliggjort att fysiska publika evenamang kunna återupptas samtidigt som arbetet med att utveckla det digitala kulturutbudet fortsätter med gott resultat.

Det nationella bredbandsmålet för 2020 uppnåddes inte nationellt. Norrbotten är det län med sämst utbyggnad. Insatser görs nu i samband med det nya bredbandsstödet som Post- och telestyrelsen (PTS) hanterar med hjälp av regionernas bredbandskoordinatorer.

Flera processer inom kollektivtrafikområdet är påbörjade. En trafikkarta som utgår från data avseende resmönster och linjesträckning tas fram i bred samverkan mellan regionala kollektivtrafikmyndigheten, regionen, kommunerna och Luleå lokal trafik. Parallellt pågår arbetet med ett nytt trafikförsörjningsprogram som ska ange den politiska ambitionen för länets kollektivtrafik. Samtidigt är trafiken starkt påverkad av restriktionerna till följd av pandemin.

Sammanfattande måluppfyllelse

Perspektiv	Regionens strategiska mål	Bedömning
Samhälle	Ett livskraftigt län	
Medborgare	Trygg norrbottning med god livskvalitet	
Verksamhet	Behovsstyrd regional utveckling i samverkan	
Ekonomi	Långsiktig hållbar ekonomi	

Samhälle

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden i betydelsen att insatser är påbörjade men inte färdigställda. Besked om flera etableringar och investeringar i länet bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerade insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvariga efterfrågas i allt högre grad. Ett väl genomfört och väl mottaget exempel på regionens insatser är arbetet med Elnätsanalys där både länets kommuner, Vattenfall och Svenska kraftnät har samlats för att få fram en gemensam bild av Norrbottens elnätskapacitet och framtida behov. Implementeringen av smartspecialiseringsstra-

tegin har tagit viktiga steg under perioden. Nationella beslut om Norrbotniabanan i samband med infrastrukturpropositionen är gynnsamma för länet.

Påverkansarbetet fortlöper enligt de av regionala utvecklingsnämnden och regionstyrelsen fastställda planer som pekar ut de områden som Region Norrbotten ska söka att påverka.

Insatser inom kulturområdet för attraktiva livsmiljöer, såsom arbete med kulturmiljöer och konst i det offentliga rummet i samarbete med kommuner, har genomförts med gott resultat. Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Medborgare

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Arbetet med att ta fram en trafikkarta för att optimera trafiken i länet är viktigt. Restriktionerna till följd av pandemin har påverkat tillgången till fysiskt kulturutbud. Samtidigt fortsätter pandemin skapa incitament för utökat digitalt kulturutbud. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbibblo som stärker språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall. Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Verksamhet

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. De aviserade etableringarna och den gröna omställningen ökar efterfrågan på insatser från den regionala utvecklingsavdelningen. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetssätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps i och med att kulturstöden gått över till Nyps. Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Ekonomi

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Restriktionerna till följd av pandemin påverkar kollektivtrafiken och kultursektorn. Kulturinstitutionerna har flertalet vakanta tjänster som inte har tillsatts och har därmed inte kunnat bedriva ordinarie verksamhet vilket resulterar i ett överskott. Statlig kompensation har utgått till kollektivtrafikmyndigheten men enligt nuvarande prognos verkar underskottet inte kunna täckas. Differensen mellan länstrafikens budget och regionala utvecklingsnämndens bidrag har jämnats ut. Målet bedöms vara delvis uppnått vid årets slut.

Ekonomiskt utfall

Nämndens resultat per augusti visar på ett överskott om 13 miljoner kronor. Samtliga kulturinstitutioner redovisar ett överskott till perioden. Överskottet

är kopplat till coronapandemins effekter av inställda evenemang samt gällande anställningsstopp. Samtliga kulturinstitutioner bedömer att de kommer att göra ett överskott vid årets slut. Länstrafiken prognostiserar ett underskott på 18,8 miljoner kronor. Underskottet beror på lägre biljettintäkter än budgeterat. Differensen om 30 miljoner kronor mellan RKM och regionala utvecklingsnämndens har jämnats ut avseende finansieringsnivån till Länstrafiken 2021.

Social hållbarhet
Delårsrapporten visar att nämnden under perioden har genomfört aktiviteter som bidrar till social hållbarhet. Här kan satsningar på överenskommelsen med civilsamhället nämnas.

Miljömässig hållbarhet
Delårsrapporten visar att nämnden under perioden har genomfört aktiviteter som bidrar till miljömässig hållbarhet. Här kan utvecklingen av hållbarhetsverktyget nämnas.

Ekonomisk hållbarhet
Delårsrapporten visar att nämnden under perioden har genomfört aktivitet som bidrar till ekonomisk hållbarhet. Här kan arbetet med att färdigställa kommande EU-program nämnas.

Beslutsunderlag:
Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per augusti 2021.

Protokollsutdrag skickas till:
Ekonomidirektör
Regional utvecklingsdirektör

§ 85

Kulturplan för Norrbotten 2018-2021 – uppföljning av utvecklingsinsatser 2020

Dnr 337-2021

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att:

1. Godkänna uppföljningen av kulturplanens utvecklingsinsatser.
2. Låta uppföljningen utgöra grund i dialogerna som ingår i framtagandet av ny kulturplan.

Yttrande till beslutsförslaget

En uppföljning av kulturplanens utvecklingsinsatser ger en god inblick i vad som åstadkommits och vad som behövs för att fortsatt skapa regional kulturutveckling i Norrbotten. Att även låta uppföljningens analyser och slutsatser vara grund i arbetet med en ny kulturplan skapar långsiktighet, trovärdighet och god förankring. Kulturplanen som verktyg för den regionala kulturutvecklingen bedöms vara god och en hög andel av utvecklingsinsatserna bedöms vara genomförda vid planperiodens slut.

Sammanfattning

En uppföljning av innevarande kulturplans tredje år, 2020, har genomförts utifrån de 100 utvecklingsinsatser som finns beskrivna gällande Region Norrbottens kulturverksamheter. Uppföljningen görs i syfte att ge inblick i vad som gjorts hittills och att fastställa inriktning på arbetet den kvarvarande kulturplaneperioden till och med 2022. Kulturplanen som verktyg för den regionala kulturutvecklingen bedöms vara god och en hög andel av utvecklingsinsatserna bedöms vara genomförda vid planperiodens slut. Uppföljningen kommer även användas som grund i framtagandet av en ny kulturplan.

Ärendet

Enligt den statliga förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet, ska varje region ta fram, anta och arbeta utifrån en regional kulturplan. Norrbotten har en antagen Kulturplan för Norrbotten 2018-2021 som i enlighet med Regionala utvecklingsnämndens beslut 2020-06-02 § 66 förlängs att även gälla för helåret 2022.

I 17 av kulturplanens 19 kapitel beskrivs 100 utvecklingsinsatser som tillsammans bidrar till regional kulturutveckling i länet. Dessa utvecklingsinsatser har följts upp gällande aktiviteter och verksamhet helåret 2020. Uppföljningen har genomförts med fokus på Region Norrbottens kulturverksamheter, även om utvecklingsinsatserna inte enbart utförs av förvaltningsegna

verksamheter utan också av en mångfald av institutioner, organisationer och projekt inom kulturområdet i Norrbotten.

För samtliga av kulturplanens 17 kapitel med utvecklingsinsatser har en sammanfattning med analys gjorts. På så sätt ges en överblick hur kulturplanen skapat regional kulturutveckling planens tredje år 2020 och vilka insatser som behöver göras för de två sista åren 2021-2022. En jämförelsetabell visar utvecklingen från tidigare uppföljning, helåren 2018-2019.

2020 präglades av pandemin. Bedömningen är att pandemin framförallt har påverkat verksamheterna inom scenkonstområdets möjlighet att arbeta med kulturplanens utvecklingsinsatser och med avtagande utvecklingskraft kopplat till detta. Även utvecklingsinsatser med kvantitativa mått, publik verksamhet, hög samverkansgrad och utbyten visar på avtagande utvecklingskraft med anledning av pandemin. Viss del av den avtagande utvecklingskraften kan också härledas till Region Norrbottens anställningsstopp som lämnat vakanser vilket i sin tur renderat i färre aktiviteter och evenemang.

Av kulturplanens 100 utvecklingsinsatser bedöms 15 % vara genomförda och det pågick arbete med 73 % av utvecklingsinsatserna vid 2020 års avslut. Det indikerar att de regionala kulturverksamheterna i hög grad arbetar enligt kulturplanens utvecklingsinsatser och intentioner.

En (1) utvecklingsinsats bedöms som påbörjad men inte genomförbar resterande kulturplaneperiod då formuleringen är inaktuell. Denna bör därför avskrivas. 7 % av utvecklingsinsatserna är sedan tidigare avskrivna enligt uppföljningen 2018-2019 och Regionala utvecklingsnämndens beslut 2020-09-08, § 82 samt 2020-10-07, § 99.

Bedömningen är att det ej pågick arbete med totalt 5 % av utvecklingsinsatserna. Arbetet med samtliga av dessa utvecklingsinsatser bedöms dock kunna återupptas, då aktiviteter pågick 2018-2019 men pausades 2020 bland annat på grund av pandemin och låg bemanning.

Värdering	Antal mått/procent 2020
Pågående	73
Ej pågående	5
Genomförd	15
Avskriven	7
Totalt	**100**

Kulturplanen som verktyg för den regionala kulturutvecklingen bedöms därför vara fortsatt god och en hög andel av utvecklingsinsatserna bedöms kunna genomföras innan planperioden är slut. För dessa ska kunna genomföras bör arbetet resterande kulturplaneperiod 2021-2022 fokusera på att:

- mildra pandemins långsiktiga påverkan på Norrbottens kulturliv,
- återuppta och genomföra pausade och framflyttade aktiviteter, projekt och samarbeten,
- arbeta för att säkra verksamheters bemanning,
- arbeta för permanentning av projekten *Polarbibblo- centrum för barns berättelser och skapande på meänkieli, samiska språk och svenska* och *Norrbottens kulturskolor,*
- omhänderta goda projektresultat från *Formstark Norrbotten, Arctic Pulse, Swedish Lapland Air, Järn i Norr och Veku Vaku,*
- fortsätta norrlänssamarbetet *Kultur i Norr* och genomföra det kulturpolitiska positionspapperet,
- stödja utvecklingen inom arrangörsområdet,
- genomföra särskilda insatser för ungas delaktighet i demokrati-och kulturliv,
- fortsätta utvecklingsarbetet inom nationella minoritets- och urfolksområdet.

Sammanfattningar och analyser kommer att utgöra grund i framtagandet av en ny kulturplan för Norrbotten. För samtliga analyser och slutsatser hänvisas till bilagan ”Uppföljning av utvecklingsinsatser 2020- Kulturplan 2018-2021”. Genom detta arbetssätt skapas långsiktig förankring av de regionala kulturutvecklingsfrågorna.

Hållbarhetsintegrering

Kulturplanen arbetas fram i dialog och samverkan med civila samhället. Den kopplar även till Regionala utvecklingsstrategins insatsområde Hög livskvalitet i attraktiva livsmiljöer. Ett flertal av kulturplanens utvecklingsinsatser påskyndar verksamheternas digitaliseringstakt och digitala mognad, vilket bidrar till miljömässig hållbarhet. Arbetet med kulturplanen stödjer ekonomisk hållbarhet utifrån ett cirkulärt samordnings- och samverkansperspektiv.

Beslutsunderlag:

Bilaga: Uppföljning av utvecklingsinsatser 2020- Kulturplan 2018-2021

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 86

Avgränsning av strategisk miljöbedömning, länstransportplan

Dnr 273-2021

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att godkänna avgränsning av strategisk miljöbedömning för länstransportplan för Norrbottens län 2022-2033.

Sammanfattning

I arbetet med framtagande av en länstransportplan för Norrbottens län 2022-2033 ingår att ta fram och besluta om en avgränsning av miljöbedömning. Miljöbedömningen ska identifiera, beskriva och bedöma den eventuella miljöpåverkan som planens genomförande kan antas medföra. Regionen ser att länstransportplanen kan medföra betydande miljöpåverkan på klimatet, landskapet, hälsa och livskvalitet samt på hushållning av resurser. Regionens förslag till avgränsning av strategisk miljöbedömning har remitterats till bland annat länets kommuner och länsstyrelsen i Norrbottens län. Inkomna remissvar kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med den strategiska miljöbedömningen av planen.

Ärendet

Bakgrund

Region Norrbotten har uppdraget att upprätta en länstransportplan som innebär att planera och prioritera investeringar i transportsystemet i Norrbottens län under planperioden 2022-2033 utifrån de av regeringen avsatta finansiella medlen under planperioden.

Enligt 6 kap. 3 § miljöbalken samt miljöbedömningsförordningen(2017:966) medför länstransportplaner betydande miljöpåverkan och ska därför miljöbedömas. Innan arbetet med miljöbedömning påbörjas ska ett avgränsningssamråd hållas med berörda parter.

Avgränsningen av miljöbedömningen innebär att Region Norrbotten i samråd med länsstyrelsen, berörda kommuner, Trafikverket m fl. identifierar vilka miljöparametrar och alternativ som är relevanta och rimliga att behandla samt vilken utredning i tid och rum som är relevant och rimlig med hänsyn till effekterna.

Syfte

Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekterna i planen så att en hållbar utveckling främjas. När miljöbedömningen ska upprättas ska ett avgränsningssamråd hållas med berörda kommuner och regionen. Avgränsningens syfte är att koncentrera arbetet till de miljöaspekter som är mest relevanta för den aktuella länstransportplanen 2022-2033. Miljöbedömning-

en görs på en strategisk och övergripande nivå då det saknas en begränsad detaljeringsnivå inom de prioriteringar som görs i en länstransportplan.

Bedömning

Region Norrbotten bedömer att länstransportplanen för perioden 2022-2033 kan medföra betydande miljöpåverkan inom följande fokusområden:

- Klimat
- Landskap
- Hälsa och livskvalitet
- Hushållnng av resurser

Länstransportplanens miljöbedömning koncentreras på de frågor som påverkar urvalet av åtgärder i planen utifrån den betydande miljöpåverkan som kan bli följden av enskilda objekt eller den sammantagna effekten av en viss åtgärdstyp. Planens sammantagna miljökonsekvenser bedöms också på en översiktlig nivå.

Länstransportplanen och dess miljöbedömning har också sin bakgrund i föregående planeringsperiod för länstransportplanen 2018-2029. Med utgångspunkt i direktiven är länstransportplanen 2022-2033 en fortsättning på föregående plans arbete.

Den geografiska avgränsningen är Norrbottens län men kan även omfatta ett större geografiskt område om konsekvenserna för en miljöaspekt berör området utanför länet. Miljöbedömningen kommer i första hand att omfatta miljöeffekter som uppstår under den aktuella planperioden till år 2033 men bedömning görs även på längre sikt mot prognosåret 2040 där det är relevant och rimligt.

Planprocess

Arbetet med avgränsningen och kommande miljökonsekvensbeskrivning kommer att ske löpande genom hela åtgärdsplaneringen. Avgränsningen har remitteras till länets kommuner, Länsstyrelsen Norrbotten, Länsstyrelsen Västerbotten, Region Västerbotten, Nordlands fylkeskommune, Lapin liitto samt Naturskyddsföreningen i Norrbotten. Inkomna synpunkter kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med den strategiska miljöbedömningen.

Beslutsunderlag:

Bilaga 1: Avgränsning strategisk miljöbedömning för länstransportplan för Norrbottens län 2022-2033
Bilaga 2: Sammanställning av remissvar

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 87

Regional samverkan för elförsörjning

Dnr 358-2021

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att ge regionala utvecklingsdirektören i uppdrag att utreda möjligheter för regional samverkan för elförsörjning inom de utsedda strategiska områdena.

Yttrande till beslutsförslaget

Genom föreslaget initiativ tar Region Norrbotten en tydligare regional roll för att säkra en fortsatt god elförsörjning i Norrbotten.

Sammanfattning

Under 2020-2021 har Region Norrbotten genomfört projektet Regional elnätsanalys. Syftet har varit att beskriva förutsättningarna för elförsörjning i länets 14 kommuner i stamnätet och regionnätet.

Tre strategiska områden har under projekttidens gång identifierats där Region Norrbotten i sin roll som regionalt utvecklingsansvarig fortsatt bör engagera sig.

Ärendet

Det pågår en nyindustrialisering i Norrbotten med omfattande investeringar inom basindustrin. Investeringarna bidrar i stor omfattning till Sverige målsättningar inom klimat- och miljöområdet. Tillgången till fossilfri energi är en viktig konkurrensfördel för aktörer inom länet. Produktion och distribution av grön el är en central förutsättning för den utveckling som sker.

Under 2020-2021 har Region Norrbotten genomfört projektet Regional elnätsanalys. Syftet har varit att beskriva elnätskapaciteten i stamnätet samt förutsättningarna för elförsörjning i länets 14 kommuner utifrån ett regionnätsperspektiv. Resultaten har redovisats i två projektrapporter samt ett antal regionala dialogmöten.

Projektet har även tagit fram förslag på hur Region Norrbotten utifrån det regionala utvecklingsansvaret fortsatt kan engagera sig i frågor rörande elnätsinfrastrukturen i länet.

Tre strategiska områden har under projekttidens gång identifierats där Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvarig fortsatt bör engagera sig;
Verka för att öka samverkan mellan region, kommuner och elnätsbolag,
Verka för att förkorta ledtider för utbyggnad av elnäten och att verka för att planering och utbyggnaden av elnäten blir mer proaktiv.

Nedan förklaras de tre strategiska områdena närmare:

Verka för att öka samverkan mellan region, kommuner och elnätsbolag

Det finns goda möjligheter att utveckla samverkan mellan Svenska Kraftnät, Vattenfall, kommunerna i länet och Region Norrbotten. Former för hur en sådan samverkan bör se ut behöver tydliggöras och operationaliseras i tydliga moment och tidplaner. Deltagande aktörer behöver även definieras. Utöver kommunala funktioner bör ett antal andra regionala aktörer beredas möjlighet att medverka.

Verka för att förkorta ledtider för utbyggnad av elnäten

Detta strategiska område kan innefatta ett flertal olika insatser för att skapa samordnade och effektiva processer inom regional och kommunal samhällsplanering. Nya ledningsdragningar behöver beakta ett flertal olika samhällsintressen och det är viktigt att berörda ytor får komma till tals och medverka. Arbetet med att se över och effektivisera tillståndsprocesser bör understödjas. Region Norrbottens insatser inom detta område kan med fördel utföras inom ramen för arbetet med Strukturbild Norrbotten.

Verka för att planering och utbyggnaden av elnäten blir mer proaktiv

Grunden för en mer proaktiv elnätsutbyggnad är trovärdiga och välförankrade prognoser för framtida behov. En mer proaktiv planering behöver även ta höjd för teknikutveckling, framtida befolkningsökningar, behovet av laddinfrastruktur, en mer flexibel effektanvändning och nya affärsmodeller inom energiområdet. Vid ett eventuellt införande av lagstiftning gällande nätutvecklingsplaner är det viktigt att verka för att kommuner och andra offentliga regionala aktörer får en central roll.

Stödet och intresset för att fortsatt samverkan och samordning kring dessa strategiska områden är stort hos både kommunala aktörer och elnätsägare av transmissionsnätet (Svenska Kraftnät) och regionnätet (Vattenfall), Länsstyrelsen och Energikontor Norr. Ett förslag till organisation av en regional samverkan är under framtagande i dialog med berörda aktörer.

Beslutsunderlag:

Bilaga: Projektrapporter Regional elnätsanalys

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör